

NÁZEV/TÉMA: **Divadlo**

Vyučovací předmět:	dramatická výchova - specializace
Škola:	Gymnázium a SOŠ pedagogická, Znojmo
Učitel:	Mgr. Ladislava Vrbková
Třída + počet žáků:	Ped. lyceum – 2. C – 12 žáků

Časová jednotka: 2 vyučovací hodiny 90 minut

Použité metody: Alfa box, Skládankové učení, Pětílístek

Uspořádání třídy: skupiny, kruh – aula s pódiem

Charakteristika třídy (počet žáků, nadaní žáci, žáci s SPU, SPUCH nebo sociálně znevýhodněného prostředí): žáci pedagogického lycea, kteří si vybrali specializaci dramatické výchovy

Situace Žáci mají probrané základní metody dramatické výchovy, na které navazuje herní a jevištní jednání, které vyústí v inscenační proces.

Kompetence:

- K1) kompetence k učení
- K2) sociální kompetence
- K3) komunikativní kompetence

Výukové cíle:

Žáci pojmenují, které prvky z divadla ovlivňují dramatickou výchovu.

Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů:

Materiály o divadle a dramatické výchově, které jsem si vypracovala /viz příloha/

EVOKACE: Alfa box na téma DIVADLO

Skupinu jsem rozdělila podle barev na tři skupiny, každá skupina dostala dvě tabulky na alfa box. Ve dvojicích vyplňovali tabulky na téma divadlo, po deseti minutách zkonzultovali s ostatními ve své skupině pojmy, které napsali. Potom celá skupina vytvořila kruh a společně třídili, které pojmy se vztahují k divadlu jako k budově, k profesi, k žánrům, k organizaci.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU: Skládankové učení – podle čísel na barevném lístečku se rozdělili na čtyři skupiny. Ve skupině si přidělili označení A,B,C. Každý dostal příslušný text. Dále pracovali podle metody skládankového učení. Na závěr této části každá skupina seznámila celou třídu s daným textem.

REFLEXE: Pětílístek – každý vytvořil pětílístek na téma divadlo, který na závěr hodiny prezentoval před celou třídou.

Pedagogická reflexe:

S metodami E –U –R se učím pracovat, nejvíce používám pětílístek a diamant. Metody, které jsem v přípravě použila, žáky zaujaly. Na metodu skládankového učení jsem použila krátké texty, protože jsem si nebyla jistá, jak je žáci pochopí. Překvapili mě, jak spolu živě komunikovali a jak potom

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jednotlivé skupiny text prezentovaly. Na pětileté jsou už zvyklí, a tak závěr hodiny, kdy před ostatními přednášeli své texty, byl velice zábavný. Žáci si nejvíce uvědomovali, že divadlo je především o komunikaci, spolupráci a emocích.

K přípravě příkládám:

Příloha č. 1 - texty ke skládkovému učení

Příloha č. 2 - tabulka alfa box - práce žáků ve skupině

Příloha č. 3 - pětileté žáků

Příloha č. 1

A

DRAMA je sdělení příběhu. Klíčovou událostí je *konflikt*. Konflikt je popsán *jednáním dramatických postav*, které tento konflikt řeší. *Popis* má formu dialogů. Některé drama je určeno pro předvádění a potřebuje **DIVADLO**.

DIVADLO vzniká tak, že kolektiv tvůrců /dramatik, režisér, herec, scénograf, hudební skladatel/ a technických spolupracovníků tvoří společně divadelní inscenaci, která je předvedena buďto jednorázově nebo ve vícero reprízách divákům. Divadlo *zviditelňuje příběhy lidí*. Cílem je *ukázat* divákovi *skutečnost*. Záměrem je působit na divákovy city.

Divadlo vytváří *fikci* a prezentuje ji jako realitu. V divadle se nehraje v reálném čase. Herci nehrají sebe, ale vytvářejí osoby a jevy, které spolu vstupují do vztahů (do konfliktů), a to celé za pomoci *materiálně technických prostředků*. (jeviště, světla, zvuk...)

divadlo je **komunikace – komunikací o komunikaci:**

Komunikace – sdělování herců divákům

Komunikací – pokud chtějí herci divákovi něco sdělovat, pak je velmi nutné, aby komunikovali především spolu mezi sebou

O komunikaci – divadlo vždy čerpá látku z lidského žití, z lidského jednání (vykládá divákovi o něm samém – proto této výpovědi divák rozumí)

B

Dramatická výchova používá *vybrané prvky DRAMATU a DIVADLA*. (Například hru v roli, modelování situací.) Nejde jí ani o výchovu divadelního dramatika či divadelního herce. DV je **výchova jednáním** a to zejména divadelním (zviditelněným) *jednáním*. Je o rozvoji osobnostně sociálním a uměleckém. Použitím inscenační metody získává žák řadu dovedností:

- a) dovednosti **organizační** – protože žáci vnímají celý proces vzniku (tvorby) divadelního představení, mohou si uvědomovat, na co je kladen důraz, které jevy režisér (učitel) zdůrazňuje, které ignoruje, potlačuje...
- b) dovednosti **intelektové** – když se daná látka má *zviditelnit*, pak je nutné důkladně ji *prostudovat*, vysvětlit si ji, vyložit ji z mnoha úhlů.
- c) dovednosti **komunikativní** – žáci se učí vystupovat před spolužáky (nejen při předvádění, ale i během vzniku inscenace uvnitř „divadelní skupiny“). Není náhoda, že žák svým jednáním na jevišti své spolužáky dokáže překvapit. Žáci při hraní divadla ztrácejí ostych před veřejností. Později svými komunikačními schopnostmi překvapí nejenom spolužáky, ale mnohdy i sami sebe.

C

Proces inscenační tvorby je vyučovacím procesem, ve kterém seznamujeme žáky s postupy inscenování a se specifickými divadelními prostředky. Výsledkem jsou pokusy žáků, které nejsou určeny pro diváckou veřejnost, mají povahu spíše průpravné práce a praktického prověření principů inscenační tvorby. Žáci jsou sami sobě navzájem diváky a kritiky.

V procesu inscenační tvorby se neoddělitelně prolínají postupy dramaturgické i režijní s hereckou tvorbou. Podobu jevištní situace a jednání v ní vytvářejí žáci předem a naplňují ji hereckým jednáním, často improvizací. Žáci jako „herci“ jsou sami sobě „režiséry“ a naopak.

Zatímco označení proces inscenační tvorby používáme pro průpravnou práci v hodinách dramatické výchovy, pro proces učení se praktickým dovednostem a v návaznosti na ně teoretickým poznatkům, pak označením tvorba inscenace myslíme práci na výsledném tvaru, kdy je záměrem učitele a žáků předvést jej jako divadelní inscenaci divákům.

V procesu tvorby inscenace se mění role učitele. Stává se zodpovědným za to, že proces bude doveden do konce, zodpovídá i za kvalitu výsledného tvaru.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 2

A Autor Audience	B Balčony Budova	C Cenka	D Drama Dirak
E Emoce	F Figury	G Gobelina	H Hlediště Herci
CH Chapman	I Inscenace	J Jenisté	K Kulisa Komedi Kerlymy Kulisy
L Loudy Lisik	M Muzikanti	N Nafeti	O Opoma Orace Osmem
P Polsek Premiera Premiack	R Raiser Replita Reinzily	S Sker Sebna Sebnat	T Tema Touce
U Usatni Uda	V Vsbuendou	Z Zaivod Zaivendy	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

A	aplauz anekdoty	B	podání balab	C	etixódosť celebr	D	diradci drama
E	energje	F	Faidra půlna	G	godob	H	kerici hra
CH	Choreografie	I	improvidace	J	živisti javních	K	komicie kostymy kulisy
L	Lakonec lidci	M	muzikal maskička	N	naměť noc	O	opona opera orchestra
P	podobka představu	R	role radost rekvizity	S	scenáři scéna	T	tragédie tanec
U	udačnosť umění	V	věciv vítě	Z	zábava zpív zážitky		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Jihomoravský kraj

Středisko služeb
školám Brno

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

A AUTOGRAM AKT	B BUDOVA BALET	C CITY CELISTVOST	D DERNIEBA DĚJ DIALOG
E EMOCE EMPATIE	F FRASKA FIDLOVACIA	G GRADACE	H HERCI HLEDIŠTĚ
CH CHOREOGRAFIE CHARAKTERY	I IMPROVIZACE	J JEVIŠTĚ	K KULISY LOMEDIE KOSTYMY
L LÁSKA LOUTKA	M MUZIKÁL MYŠLENKA MONOLOG	N NÁPAD NÁPOVĚDA	O OPROVA OVACE
P PREMIÉRA PREDSTAVENÍ	R REKVIZITY ROLE	S SCÉNA SCÉNÁŘ	T TRAGÉDIE
U UMĚNÍ ÚKLON	V VYVRCHOLENÍ VÝSTUP	Z ZÁPLETKA ZÁŠITEK ZKOUŠKA	

Příloha č. 3

DIVADLO
NAUČNÉ RELAXAČNÍ
TANCOVAT ZPÍVAT HRÁT
DIVADLO NEJKRÁSNEJŠÍ BUDOVA
SVĚTA
DOKONALOST

DIVADLO
NAUČNÉ ZÁBAVNÉ
HRÁT HRÁT SI HRÁT SE
ZNAMENÁ OTEVŘENÁ BRÁNA
PŘEDSTAVIVOSTI
KOMUNIKACE

DIVADLO
ESTETICKÉ POUČNÉ
HRÁT KOMUNIKOVAT OBOHACOVAT
POUČÍ I KULTURNĚ OBOHATÍ
ZÁŽITEK

DIVADLO
NAUČNÉ TVŮRČÍ
HRÁT MLUVIT PŘEDSTAVOVAT
MÉ PRAVÉ DIVADELNÍ JÁ
UMĚNÍ

DIVADLO
EMOTIVNÍ NAUČNÉ
HRÁT DÍVAT SE KOMUNIKOVAT
PROŽÍVÁM I CIZÍ PŘÍBĚHY
ZÁŽITEK

DIVADLO
EMOTIVNÍ ZÁBAVNÝ
HRÁT VNÍMAT TVOŘIT
ČERPÁ Z LIDSKÉHO JEDNÁNÍ
UMĚNÍ

DIVADLO
OBOHACUJÍCÍ PŘEKVAPIVÉ
HRÁT TLESKAT ZTOTOŽNIT SE
OBOHACENÍ VAŠEHO KULTURNÍHO
ŽIVOTA
SPOLUPRÁCE

DIVADLO
VZRUŠUJÍCÍ ZÁBAVNÉ
POBAVIT ZASMÁT SE PLAKAT
ODCHÁZÍME S DOBROU NÁLADOU
EMOCE

DIVADLO
VÝCHOVNÉ ZÁBAVNÉ
HRÁT ZPÍVAT ODPOČÍVAT
PŘIJĎ BAV SE ŽIJ!
KOMUNIKACE

DIVADLO
LOUTKOVÉ ALŽBĚTÍNSKÉ
HRÁT SLEDOVAT POSTAVIT
JÁ BUDU HRÁT DIVADLO
PODÍVANÁ

DIVADLO
KRÁSNÝ NOBLESNÍ
HRAJE VYSTUPUJE TLESKÁ
JÁ MÁM RÁDA DIVADLO
PARÁDA

DIVADLO
BOŽÍ VENKOVNÍ
HRAJE HOŘÍ STOJÍ
HRÁL ZPŮSOBEM OPRAVDU
OSLŇUJÍCÍM
HEZKÝ

DIVADLO
INSCENOVANÉ DRAMATICKÉ
HRÁT DRAMATIZOVAT ZPÍVAT
V DIVADLE JSOU HERCI
JEVIŠTĚ

DIVADLO
UMĚLECKÉ NÁRODNÍ
HRÁT ZPÍVAT TANCOVAT
VYSTOUPENÍ HERCŮ PRO DIVÁKY
PŘEDSTAVENÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIVADLO
KRÁSNÉ UMĚLECKÉ
HRÁT PROŽÍVAT INSCENOVAT
DIVADLO JE VELMI PĚKNÉ
PROŽITEK

DIVADLO
ZÁBAVNÉ ČINOHERNÍ
BAVÍ UPOUTÁ STRHUJE
MŮJ HLUBOKÝ EMOČNÍ ZÁŽITEK
MUZIKÁL

DIVADLO
NAPÍNAVÉ HUMORNÉ
HRÁT DÍVAT SE TLESKAT
HERCI HRAJÍ JINÉ OSOBY
ZÁBAVA

DIVADLO
EMOTIVNÍ ZÁBAVNÉ
HRÁT SEDĚT CÍTIT
DIVADLO JE KOLEKTIV LIDÍ
ZÁŽITEK